

اربعین و پرچمی به گستردگی حب الحسین(ع)

عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در یادداشتی تأکید کرد: مدافعان ایران در برابر داعش با مناسبات «امام و امت» که برگرفته از فرهنگ عاشورا و اربعین است...

عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در یادداشتی تأکید کرد: مدافعان ایران در برابر داعش با مناسبات «امام و امت» که برگرفته از فرهنگ عاشورا و اربعین است، ایران را از چنگال دشمنان نجات دادند و این در حالی است که گزارشی از حضور طراحان و مروجان «حب الايران یجمعنا» دیده نشده و نمی شود.

اربعین و پرچمی به گستردگی حب الحسین(ع) گزارش ایکنای، حجت الاسلام والمسلمین محمد عابدی، عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، در یادداشتی به تبیین علت احساس خطری که دشمنان از برگزاری مراسم اربعین بروز می دهند، پرداخت و بیان کرد که آنان بدون توجه به خاستگاه «حب الحسین(ع) یجمعنا» با عبارت هایی چون «حب الايران یجمعنا» به رقیب سازی روی آوردند؛ در حالی که فرهنگ اربعین نه تنها به معنای نفی حب وطن اسلامی نیست بلکه بزرگترین قدرتی نرم به نام امت را برای دفاع از وطن فراهم می آورد. متن این یادداشت به شرح زیر است:

مراسم جهانی اربعین امسال متناسب با شرایط بهداشتی، به صورت اجتماعات فیزیکی باشکوه همچون سال های گذشته برگزار نمی شود، و عموماً به گونه مجازی و رسانه ای برگزار خواهد شد، اما آیا این تغییر شیوه تأثیری در ماهیت پیام اربعین دارد؟ پاسخ منفی است؛ اربعین همچنان بار و پیام سیاسی مهمی برای جهان اسلام دارد و شکل مراسم تأثیری در ضرورت حرکت به سوی جهانی سازی فرهنگ سیاسی اربعین ایجاد نمی کند بلکه با توجه به ظرفیت های فضای جدید می توان و باید شعار «حب الحسین(ع) یجمعنا» را به مرز تحقق در جهان اسلام نزدیکتر کرد.

مهم این است که مهندسان رسانه ای و فرهنگی اربعین توجه داشته باشند که برگزاری مراسم اربعین با مجموعه ابعاد و مختصاتش که در عصر ما سامان پذیرفته، در هر شکل و قالب این استعداد را دارد که پیوندها و علقه های جمعیتی و مجتمع هایی بر پایه ایمان شکل بدهد که عامل پیوستگی از نوع جدیدی برای مسلمانان شود؛ به این معنا که مدار پیوستگی در این مراسم و فرهنگ برآمده از آن از مدار «دولت - ملت» فراتر می رود و نسبت افراد در جامعه به عنوان شهروندی صرف و رابطه ملت و دولت و حاکمان و شهروندان منحصر نمی ماند بلکه ضمن احترام به این مناسبات، تشکل ها و اجتماعات تا مرحله جامعه سازی و نهایتاً تمدن سازی بر معیار «امام و امت» پیش می رود و تعریفی جدید از هویت سیاسی و اجتماعی سامان می دهد که بازگشت به مناسباتی الهی است که برای عصر بعد از رسول و در غدیر کلید خورد.

در این گفتمان و فضای اندیشگی است که شعار «حب الحسین(ع) یجمعنا» گویای واقعیتی است که در مراسم پیاده روی اربعین گوشه هایی از آن رخ عیان کرده و در حقیقت این شعار ساخته نشده است تا مردم را دور محوری جدید جمع کند؛ بلکه تشکیل محور جدید و مناسبات نو در فرهنگ اربعین و آموزه های آن بود که این شعار را به دنیا عرضه کرده است و در یک کلام شعار «حب الحسین(ع) یجمعنا» مولود اجتماع اربعینی و از برکت های کوثر اربعین است.

اگر در ماهیت این کارکرد سیاسی اربعین دقت شود به روشنی علت اصلی حس خطری که دشمنان سامان یابی امت اسلامی از برگزاری مراسم اربعین بروز می دهند روشن خواهد شد؛ خطری که آنها را وادار به اتخاذ موضع علیه این شعار نمود هر چند ترجمه کنندگان داخلی در فضاهای حقیقی و مجازی هرگز به خاستگاه این هجوم به شعار «حب الحسین(ع) یجمعنا» توجه نداشتند و با عبارت هایی چون حب الايران یجمعنا و... کوشیدند با رقیب سازی، این شعار را از کانون توجهات دور سازند.

در حالی که فرهنگ اربعین نه تنها به معنای نفی حب وطن اسلامی نیست که با تشکیل قدرتی شگرف به نام «امت» بزرگترین قدرت نرم برای دفاع از وطن را نیز فراهم می آورد؛ همان طور که مدافعان ایران در برابر داعش با مناسبات «امام و امت» که برگرفته از فرهنگ عاشورا و اربعین است، ایران را از چنگال دشمنان نجات دادند و این در حالی است که گزارشی از حضور طراحان و مروجان «حب الايران یجمعنا» دیده نمی شود. این بدان معنا بود که حب الحسین(ع) که جامعه ایمانی و امت اسلامی را پیشنهاد می ‍ کند استعداد و توان دفاع از وطن را نیز در عمل داد.

مناسبات امام و امت البته ابعاد مختلفی از تأثیرات اجتماعی و سیاسی در پی دارد، مثلاً وقتی امام فدای ارزش هایی

چون عدالت و ظلم ستیزی؛ مبارزه با طاغوت، و... می شود، امت نیز حول این ارزش ها جمع می شوند. برای نمونه این ارزش های حسینی است که ملت های مسلمان را از لوای «ملت» (واحد جغرافیایی و سیاسی اجتماعات بشری) به زیر پرچم بزرگتر و باشکوه تر «امت» (واحد معنوی و مذهبی اجتماعات بشری) هدایت می کند و امتی شکل می گیرد که تا پایان تاریخ عرصه را به نفع ظالمان و طاغوتیان رها نمی کند.

در این فرهنگ حتی اگر امام شهید شود، چراغ امامت خاموش شدنی نیست و برای شیعیان بن بست و وجود ندارد و هر چه هست امید به فردای بهتر است؛ فردای باشکوهی که زائر اربعین خود را از لحاظ فردی و اجتماعی و سیاسی و اقتصادی و... برای آن آماده می کند، زیرا معتقد است همیشه اولادی از نسل حسین(ع) بوده اند و هستند که راه را نشان امت بدهند. دقیقا همین قله امید در اربعین ملت های خسته از ستم در ابعاد جهانی و ملی را زیر پرچم محبت حسین(ع) گرد می آورد؛ اربعین هویتی توحیدی به امت امامان شیعه می دهد و فردهای جدا از هم در جغرافیای سیاسی را به هم پیوند می دهد و آنان هویت باعظمتی می یابند که محصولش تولد این باور است که «ما می توانیم» و یاری آخرین بازمانده از نسل حسین(ع) و بقیةالله(ع) در توان ماست.